

یادداشت

نه جنگ، نه صلح

چین، میانجیگری را فرصتی برای نمایش توانایی‌های خود در مدیریت بحران‌های جهانی می‌داند؛ فرصتی برای نشان‌دادن اینکه می‌تواند جایگزینی برای غرب در عرصه دیپلماسی باشد. روسیه نیز از این راه برای افزایش نفوذ خود در خاورمیانه سود می‌جوید. هر دو قدرت به‌خوبی می‌دانند که حل کامل بحران هسته‌ای ایران به معنای کاهش وابستگی تهران به آنان است؛ ازاین‌رو ترجیح می‌دهند بحران در سطحی کنترل‌شده باقی بماند. این مدیریت بحران برای آنان سودمندتر از حل آن است.

کشورهای منطقه نیز بارها در نقش میانجی‌ی ظاهر شده‌اند. برخی کشورهای عربی کوشیده‌اند میانجیگری کنند، اما هدف اصلی آنان کاستن از فشار بر خود و دستیابی به امتیاز در پرونده‌های دیگر بوده است. میانجیگری در پرونده ایران و آمریکا برای این کشورها فرصتی است تا جایگاه خود در معادلات امنیتی منطقه را تحکیم بخشند یا پشتیبانی آمریکا را در زمینه‌های دیگر به دست آورند. در چنین شرایطی، میانجیگری نه به معنای حل بحران، بلکه به معنی معامله‌ای پنهان برای دستیابی به امتیاز است.

تاریخ این بحران نشان می‌دهد که هر بار، میانجیگری می‌ذاکره مستقیم به نتیجه‌ای موقت رسیده و سپس فروپاشیده است. از توافق سعدآباد در ۲۰۰۳ تا برجام در ۲۰۱۵ هر بار آمیدی شکل گرفت، اما با تغییر شرایط سیاسی در واشنگتن یا تهران، توافق‌ها بی‌اثر شدند. خروج آمریکا از برجام در ۲۰۱۸ نقطه اوج بی‌اعتمادی بود؛ ایران دریافت که حتی توافقی با پشتوانه شورای امنیت نیز ضمانت اجرایی ندارد.

با این حال، تحلیل این بحران بدون توجه به ابعاد نهادی و اقتصادی آن ناقص خواهد بود. نقش سازمان‌های بین‌المللی مانند آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و شورای امنیت سازمان ملل در این معادلات نباید نادیده گرفته شود. این نهادها اگرچه در تئوری می‌توانند زمینه‌ساز حل بحران باشند، در عمل اغلب به ابزاری برای پیشبرد اهداف قدرت‌های بزرگ تبدیل شده‌اند. همچنین، تأثیر منافع اقتصادی شرکت‌های چندملیتی و بازیگران غیردولتی در تداوم بحران نیاز به واکاوی بیشتری دارد.

این وضعیت «نه جنگ، نه صلح» پیامدهای داخلی جدی‌ای برای ایران دارد. تحریم‌ها، سرمایه‌گذاری خارجی را محدود کرده و فشار بر معیشت مردم افزایش یافته است. فرسایش اعتماد عمومی نسبت به کارآمدی دیپلماسی، نارضایتی اجتماعی را تشدید و فضای سیاسی داخلی را محدود کرده است. در کوتاه‌مدت، این وضعیت فرصتی برای مانور و تقویت توان داخلی فراهم می‌کند، اما در بلندمدت می‌تواند به فرسایش قدرت چانه‌زنی ایران منجر شود.

در سطح منطقه‌ای، بازیگران سدکننده نقش مهمی دارند. اسرائیل با حملات سایبری و نظامی به زیرساخت‌های هسته‌ای ایران، عملاً مسیر هر مذاکره‌ای را مسدود می‌کند. کشورهای عربی نیز میانجیگری را فرصتی برای کسب امتیاز در پرونده‌های دیگر می‌دانند. این بازیگران منطقه‌ای بحران را پیچیده‌تر کرده و وضعیت «نه جنگ، نه صلح» را تثبیت می‌کنند. از سوی دیگر، تمرکز صرف بر سطح کلان روابط بین‌الملل، ما را از نقش آفرینان فردی و تأثیر تصمیم‌های شخصی رهبران و دیپلمات‌ها غافل می‌کند. تاریخ نشان داده است که در لحظات حساس، ویژگی‌های شخصیتی و انتخاب‌های فردی می‌توانند مسیر بحران‌ها را به‌کلی تغییر دهند.

اگر وضعیت ادامه یابد، سه سناریو محتمل است: نخست، فرسایش قدرت چانه‌زنی ایران و افزایش فشارهای جهانی؛ دوم، تشدید رقابت منطقه‌ای و خطر درگیری‌های نیابتی و سوم، فرصت برای تقویت توان داخلی از طریق پیشرفت علمی، فناوریانه و گسترش روابط منطقه‌ای. راه برون‌رفت از این چرخه معیوب، نه در میانجیگری بیرونی و نه در مذاکرات شکننده مستقیم، بلکه در دیپلماسی مستقل و کارآمد است؛ دیپلماسی‌ای که بر سه پایه استوار باشد: تقویت توان علمی و فناوریانه، گسترش شبکه‌های منطقه‌ای بر پایه منافع مشترک و بهره‌گیری هوشمندانه از رقابت قدرت‌های بزرگ. تنها چنین دیپلماسی‌ای می‌تواند تهدیدها را به فرصت بدل کند و ایران را از وضعیت فرسایشی «نه جنگ، نه صلح» بیرون آورد.

نتیجه روشن است؛ آینده روابط ایران و آمریکا نه در پایتخت‌های بیگانه، بلکه در توانایی تهران برای تبدیل بحران به فرصت ساخته خواهد شد. وضعیت «نه جنگ، نه صلح» اگرچه آشفته است، اما می‌تواند سکوی بازاندیشی در راهبرد کلان دیپلماسی ایران باشد. تنها دیپلماسی مستقل و کارآمد قادر است این چرخه فرسایشی را بشکند.

افقی:

۱- سنجش- مجموعه‌ای از نشانه‌های بیماری- چه بسیار ۲- پوشاننده- از آثار محمد اقبال‌لاهوری ۳- نت سوم- استاندارد قدیم- قسمتی از مجموعه- رمق آق ۴- از نام‌های خرما در مراحل رشد- غربی‌ها مولانا را به این نام می‌شناسند-

شکوه و جلال ۵- شناخته‌شده‌ترین صنایع دستی استان زنجان- از نام‌های خاندون ۶- حواری خائن- جانشینی- نوعی آچار ۷- دستبند زنانه- زنگ جرس- تعظیم ۸- زمان فعالیت عقرب- شرط‌بندی- دردها- مردن از غصه ۹- ستون فقرات- نشاط- شرافتمند ۱۰- فوری- اقسام، گونه‌ها- اقامت موقت در سفر ۱۱- مقدس‌بودن- کتاب خاطرات معصومه آباد که در سال‌های ابتدایی جنگ به‌عنوان امدادگر در جبهه بوده است ۱۲- سرسبز و خرم- پرتویی الکترومغناطیسی- تندی و تیزی ۱۳- مشک- پابرجا- نوعی بیماری التهابی حاد- سفید آذری ۱۴- فیلمی به کارگردانی کلیت ایستودو و بازی آنجلینا جولی- صمیمی ۱۵- گل و خاک- هنگام ورود به جایی گفته می‌شود- صبر و تحمل.

عمودی:

۱- بهره و نصیب- نقاب- اشتباه ۲- غذایی از بادمجان- بستن زخم ۳- یک و یک- روایت‌کننده- بسیار- نفس خسته ۴- درخت همیشه سبز- جنگ‌افزاری شبیه شمشیر- چراغ ۵- استخوان فک- از طوایف ترکمن ۶- ریاکاری و تزویر- آسیاب آشپزخانه- قومی سرخ‌پوست در آمریکا ۷- پدر سام در شاهنامه- اخترشناسی- نقاش امپرسیونیست فرانسوی ۸- نفس- پسر ناخلف معاویه- یک ششم ملک- نگاه خیره ۹- خلاف میل- قدرت- به بچه

تپه

ادبیه‌از صفحه اول

این کشورها اگر درست عمل کنند، می‌توانند فرصت‌های بیشتری در حوزه‌هایی مانند جذب کمک‌ها و وام‌های بهتر، معاملات نظامی بهتر، فرصت‌های بیشتر برای جذب سرمایه، دسترسی بیشتر به فناوری‌های مدرن و... داشته باشند. اینکه این کشورها در چنین دوره دشواری بتوانند استقلال عمل خود را حفظ کنند و بر منافع ملی خود متمرکز بمانند، به سه عامل عمده بستگی دارد: ۱. موقعیت ژئوپلیتیکی آنها، ۲. توانایی تحرک استراتژیک آنها و ۳. انسجام داخلی و کیفیت رابطه بین مردم و حکومت.

۱. به لحاظ ژئوپلیتیک ایران در یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین مناطق جهان قرار دارد و به این دلیل موضوع مهمی در رقابت بین قدرت‌های بزرگ است. این رقابت‌ها در شرایط کنونی تنها می‌تواند برای ایران منافعی در سطوح تاکتیکی مثل همکاری‌های دیپلماتیک بیشتر از ناحیه چین و روسیه برای کمک به تاب‌آوری بیشتر ایران در برابر فشارهای دیپلماتیک آمریکا و نیز اندکی در جهت کمک برای دوزدن تحریم‌ها و مانند اینها داشته باشد. کمالاتینکه این روزها شاهد همسویی چین و روسیه با ایران در مخالفت با اسنپک و بازگشت قطع‌نامه‌های شورای امنیت و رای مخالف آنها علیه قطع‌نامه‌های ضدایرانی در شورای حکام آژانس و شورای امنیت هستیم. این در حالی است که چین و روسیه در دوره‌ای متفاوت یعنی در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰ همسو با غرب عمل می‌کردند و نه‌تنها به دو قطع‌نامه شورای حکام آژانس در ۱۳۸۴ (۲۰۰۵) در ارتباط با عدم پایبندی ایران به تعهداتش ذیل پادمان و ارجاع پرونده به شورای امنیت رای مثبت دادند، بلکه رای‌شان به شش قطع‌نامه ضدایرانی شورای امنیت نیز مثبت بود. اما با وجود این همکاری‌های تاکتیکی کنونی چین و روسیه، ایران اگر تحولی معنی‌دار در سیاست خارجی‌اش ایجاد نکند، شاهد تحولی معنادار در انزوای ساختاری خویش نیز نخواهد بود و همچنان این خطر که معامله قدرت‌های بزرگ شرایط بسیار متفاوتی را رقم بزند، وجود خواهد داشت. ۲. قابلیت برخورداری از تحرک ژئوپلیتیک نیز فاکتور بسیار مهمی است. بسیاری از کشورها در چند سال اخیر در این حوزه فوق‌العاده خوب عمل کرده‌اند. هند و

تپه

ادبیه‌از صفحه اول

هر سخن و نکته‌ای که از مقام و مکان و زمینه خود بیرون رود و متعدی شود، به فساد مفهومی و معنایی مبدل می‌شود و بر ضد خودش دگرگون می‌شود و ثمر می‌دهد. مفهوم وفاق اگر از زمینه و مقام خود بیرون رود و به برنامه راهبردی دولتی مبدل شود، فضیلت نیست، عین بی‌عدالتی است که عدالت وضع شیء در جایگاه و مقام خودش است. دولت در جمهوری اسلامی، فضیلت راستین و حقیقی دیگر دارد که آن عدالت است و بس. به‌عنوان نمونه، آزادی هم عین عدالت است، از آن حیث که حق خدادادی و فطری هر شهروندی را رعایت و اعمال می‌کند و حقی را در وضع خودش به جا می‌آورد. وقتی وفاق از مکان و مقام و از توان و قابلیت معنایی آن به دلیل بدفهمی فراتر می‌رود، عملاً در جنبه زمینه و زمانه دیگری یعنی هنجارها و ارزش‌های وضع موجود به نتایج ناخواسته و اراده‌نشده‌ای گرفتار می‌شود که جز تثبیت و تداوم وضع ابربحرانی کنونی و افتادن در دام استمرار دانش مدیریت کنونی ثمری ندارد.

شعار وفاق در عمل به کجا انجامیده است؟ یکی از دستاوردهای این وفاق بی‌مکان و بی‌مقام و نانديشیده‌شده، فقدان درک میان حسن فاعلی با حسن فعلی و عدم فهم تمایز میان خویشکاری دولت با خویشکاری جامعه و فرهنگ است. به اسم این فضیلت فردی، دستور کاری عملاً اجرائی شده است که مدیران عالی و میانی به گزینش وفاقی دست یازیده و به نام وفاق از جای دررفته، مدیران خود را بر حسب گرایش حزبی و سیاسی، جوان‌گرایی، قومیت مدیران سرانه‌سازی و سهمیه‌بندی می‌کنند؛ البته اگر این تصور بدبینانه را نپذیریم که همه این توجیه و تسویه‌ها به گزینش از میان گروه‌های دوستی و خویشاوندی انجامیده است. وقتی وفاق در جای خودش به کار نمی‌رود، چیزی جز بازتعریف و بازسازی خالص‌سازی این بار به نام وفاق نیست؛ خالص‌سازی وفاق.

ایران ورقابت قدرت‌های بزرگ

پاکستان از جمله سرآمدان این حوزه هستند. هند در دوره مودی بعد از آنکه از سیاست عدم تعهد از نوع جنگ سرد آن استراتژیک و شراکت عمده‌ای با آمریکا برقرار کرد. اما روابط استراتژیک از جمله روابط تسلیحاتی با روسیه را نیز حفظ کرد. هند هم‌زمان ضمن عضویت در سازمان همکاری شانگهای و بریکس، به همراه آمریکا، انگلیس و استرالیا در مجمع کواد که برای مقابله با چین شکل گرفته نیز عضو است. پاکستان نیز با وجود روابط استراتژیک با چین که سابقه آن به دهه ۱۹۶۰ برمی‌گردد، اخیراً در جریان سفر نخست‌وزیر و فرمانده عالی ارتش پاکستان به آمریکا طرح‌های استراتژیک مهمی را به آمریکا پیشنهاد کرد. یکی از این پیشنهادها توسعه بندر پاسی توسط شرکت‌های آمریکایی است. این بندر در حدود صدکیلومتری شرق بندر گوادر قرار دارد؛ بندری که در سال‌های طولانی چین با صرف ده‌ها میلیارد دلار سرگرم توسعه آن است. پاکستان همچنین پیشنهادهایی در حوزه منابع خاکی نادر و توسعه تجارت بین دو کشور به آمریکا داده است. اگرچه از محافل چینی نقل شده که تحول در روابط آمریکا و پاکستان را به دقت دنبال می‌کنند، اما واکنش رسمی منفی تاکنون از ناحیه دولت چین دیده نشده است. مثال‌های متعدد دیگری نیز در ارتباط با تلاش دیگر کشورها برای بهره‌مندشدن از شرایط جدید بین‌المللی وجود دارد.

۳. عامل بسیار مهم دیگر در دور رقابت ابرقدرت‌ها انسجام داخلی و سرمایه اجتماعی و مشروعیت دولت‌ها نزد مردمان‌شان است. مقبولیت دولت‌ها در داخل بر قابلیت تحرک آنها در برابر قدرت‌های بزرگ می‌افزاید. در این صورت است که رهبران سیاسی می‌توانند تصمیمات مهم در حوزه سیاست خارجی بگیرند. این در حالی است که در صورت عدم مقبولیت دولت‌ها، مقامات آسیب‌پذیر و همواره نگران واکنش منفی از ناحیه مردم خواهند بود. مشکل دیگر این است که در صورت نبود مقبولیت داخلی، قدرت‌های بزرگ تشویق به دخالت در امور داخلی با هدف تحت تأثیر قرار دادن روند تصمیم‌گیری مقامات برمی‌آیند.

خالص‌سازی وفاقی

پرسش مهم بر مبنای ادبیات دکتر پزشکیان این است:

اگر بیماری در وضعیت بحرانی و در آستانه مرگ باشد و شورای پزشکان شور کنند که با این بیمار با وضع بیماری بدخیم چه باید کرد، آیا وفاق در این شورای علمی معنایی دارد؟ و اگر پزشکی بر مبنای فضیلت اخلاقی حکم کند که باید جراح وفاقی از میان گروه جراحان و با رعایت سهمیه دانشگاه‌های تهران و استان‌ها و زن و مرد و جوان و پیر انتخاب کرد، چه میزان این انتخاب علمی است یا کم‌دی؟

وضعیت اقتصادی و اجتماعی جامعه امروز که دامنه فقر و نداری تمامیت زندگی معمولی مردم را در بر گرفته و نشانه‌های عقب‌ماندگی به طور روزمره در هوا، برق، آب، کسب‌وکار و حمل‌ونقل مشهود است و بارز و همگان بر آن اقرار دارند ازجمله شخص صادق دکتر پزشکیان، آیا واقعاً بر طبل بی‌موقع و بی‌مکان و زمان وفاق در گزینش مدیران کوبیدند، همان حکم انتخاب پزشک بر حسب گرایش حزبی، جنسیت، نسلی، قومی، زبانی و... نیست؟ آیا نباید این نکته ساده را مطرح کرد که در انتخاب پزشک برای درمان این بیمار با بیماری بحرانی و بدخیم حسن فاعلی مهم است یا حسن فعلی؟ یعنی جراحی با نتایج علاج‌بخش و کارساز مهم است، مهم این است که متخصص‌ترین، حاذق‌ترین و عالم‌ترین جراح را انتخاب کرد که بیمار را از مرگ تدریجی نجات دهد. حسن فعلی در حکمرانی مقدم بر حسن فاعلی است. انتخاب آدم متدین و نمازش‌بخوانی یا استاد تمام و روحانی باسواد و درس‌خوانده‌ای که به قولی یک مدرسه را نمی‌تواند اداره کند، فضیلت و عدالت نیست. دولت به کاردان عاقل و کاربلد نیاز دارد، نه مدیرانی وفاقی. گزینش وفاقی به گزینش مدیرانی انجامیده است که اگر اهل خرد و درک مدیریتی هم باشند، اما وفاق به آنها فهمانده و دیکته کرده است که تصمیمات سخت، بنیادی و دردسرساز نگیرند. خالص‌سازی وفاق در

گزینش مدیران، جرئت و شسهامت تصمیمات راهبردی و تحول‌ساز را از مدیران سلب کرده و آنها را واداشته است به مشی میانه‌روی و محافظه‌کارانه روی آورند؛ زیرا وفاق مدیریتی، فهمی جز مدیریت بر حسب میانه‌روی و کنشگری مرزی که نه سیخ بسوزد و نه کباب در اتخاذ تصمیمات و در یک کلام نادادگرانه و نابخردانه نتیجه‌ای نداشته و عملاً میانه‌روی به میان‌مایگی در مدیریت کلان و خرد دولت منجر شده است. وفاق هیئت وزیران دولت را به هیئت مدیران رنگین‌کمانی و پی‌روان، شورای معاونان وزارتخانه‌ها را به معاونان رنگین‌کمانی سامان داده و وزرا در میدان وفاق در گزینش مدیران میان‌رو و بعضاً میان‌مایه گوی سبقت از هم می‌ربایند.

وفاق یک کلمه و نکته با بار معنایی محدود و مقید است؛ اگر با بار معنایی افزون‌تری از توانایی و قابلیت آن تفسیر شود، به بار سنگینی بر دوش دولت مبدل می‌شود که آن را زمین‌گیر و بی‌تحرک می‌کند و بیماری را شدت می‌دهد. دکتر پزشکیان باید به پندار و گفتار و کردار امام علی بازگردد و عدالت را دستور عمل و حسن فعلی دولت قرار دهد. داد، رسم و شیوه زیست و اندیشه و عمل ایرانیان بوده است. داد، آیین و مناسک ایرانی نیست؛ هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی، انسان‌شناسی و رسم حکمرانی بوده و اندیشه ایرانی برون از اندیشه دادرزی نبوده است و پیش از اسلام، ایرانیان با همه کج‌روی برخی شاهان و درباریان و مغان، این راه را پیموه‌اند و به همین دلیل ایرانیان عدالت تشیع را با داد ایرانی موافق یافتند و در این راه با شیعیان همراه، همدل و هم‌زبان شدند. امام علی اگر در حکمرانی‌اش اهل وفاق بود، نه اهل عدالت و بازستاندن حق محرومان و فقرزدایی و حتی پرداخت حق دشمنانش یعنی خوارج از بیت‌المال، حکومتش سال‌ها دوام می‌آورد، اما دیگر امام علی نبود.

جدول ۵۲۰۳. طراح: بیژن گورانی

۲	۸	۳	۶	۷
		۹		
۱	۹			۵
۸		۱		
۳		۴		۷
	۶		۹	
۶		۵	۴	
	۱		۳	۸
	۹	۴	۷	۲

		۲	۱	۴	
۶	۲		۴		۳
۷	۳	۵	۸	۶	۹
۱	۹	۳	۲	۴	۷
۲		۸	۵	۱	
۸	۶		۱		۹
		۷			

سودوکو سخت ۴۱۹۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۴۱۹۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو ۴۱۹۸

۲	۴	۱	۷	۸	۳	۵	۶	۹
۹	۸	۵	۲	۴	۶	۳	۷	۱
۶	۷	۳	۵	۹	۱	۴	۸	۲
۳	۵	۲	۴	۱	۷	۹	۸	۶
۴	۹	۶	۳	۲	۸	۷	۱	۵
۸	۱	۷	۶	۵	۹	۲	۴	۳
۱	۳	۴	۹	۷	۵	۸	۲	۶
۷	۶	۹	۸	۳	۲	۱	۵	۴
۵	۲	۸	۱	۶	۴	۹	۳	۷

۸	۴	۶	۲	۱	۵	۳	۹	
۹	۲	۵	۷	۱	۴	۸		
۷	۱	۳	۸	۴	۹	۶	۲	۵
۵	۸	۳	۶	۳	۱	۹	۷	۲
۱	۳	۹	۷	۸	۶	۲	۵	۴
۶	۷	۴	۹	۵	۲	۳	۸	۱
۲	۵	۷	۶	۹	۸	۴	۱	۳
۳	۶	۸	۱	۷	۴	۵	۹	۲
۴	۹	۱	۵	۲	۳	۸	۷	۶

حل جدول ۵۲۰۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵
۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵	۴
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶	۵
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷	۶
۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸	۷
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳	۸
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲	۳
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱	۲
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۱
۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴
۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

سلامت

کمبود شدید پرستار در ۱۵ استان

ایسنا: معاون پرستاری وزارت بهداشت از کمبود شدید پرستار در استان‌های بوشهر، هرمزگان، تهران و خوزستان و سیستان‌وبلوچستان خبر داد. عباس عبادی درباره نسبت پرستار به تخت در مراکز درمانی کشور گفت: «نسبت پرستار به تخت در شرایط خوبی قرار ندارد. در حال حاضر، آمار و ارقام بیانگر این است که نسبت پرستار به تخت بیمارستانی در کشور حدود ۰٫۹ تا ۰٫۹۵ و این نسبت برای گروه پرستاری نیز ۱٫۲ است؛ این درحالی‌است که استاندارد وزارت بهداشت ۱٫۸ است. نسبت پرستار به تخت بیمارستانی در تمام کشورهای جهان یکسان نیست؛ مثلاً انگلستان این نسبت را چهار و زاین نیز این عدد را بسیار بالا در نظر گرفته‌اند». او درباره نیروی پرستاری مورد نیاز سیستم بهداشتی و درمانی کشور هم گفت: «هنگامی که از نسبت پرستار به تخت بیمارستانی سخن به میان می‌آید، موضوع کمبود پرستار نمایان می‌شود. من براین باورم که وزارت بهداشت در حوزه «آموزش» نسبت به «جب و نگهداشت» عملکرد بهتری دارد. آخرین آزمون استخدامی وزارت بهداشت در ۲۷ شهریورماه سال جاری برگزار شد و تعداد متقاضیان کل کشور حدود ۲٫۵ برابر ظرفیت آزمون استخدامی بود. اما شرایط برخی شهرها مانند تهران شرایط متفاوتی بود، به نحوی که تعداد متقاضی کمتری از سهمیه تخصیص‌یافته داشتند». معاون پرستاری وزارت بهداشت ادامه داد: «آمار و ارقام بیانگر این است که ۱۳هزار و ۵۰۰ نفر برای رشته پرستاری طی سال گذشته در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور پذیرش شدند و تعداد دانشجویان گروه پرستاری با احتساب رشته‌های اتاق‌عمل و هوش‌بری به حدود ۱۸ هزار نفر رسید». عبادی با بیان اینکه پرستار تربیت‌شده به میزان کافی در اختیار داریم، ادامه داد: «اگرچه تعداد پرستار دانش‌آموخته در کشور مطلوب است اما از نظر پراکندگی جغرافیایی شرایط مطلوبی نداریم. به‌عنوان مثال سیستم بهداشتی و درمانی کشور با انباشت نیرو در غرب کشور مواجه است؛ در حالی که استان‌های بوشهر، هرمزگان، تهران و خوزستان و سیستان‌وبلوچستان به‌شدت کمبود نیرو دارند. نسبت پرستار به تخت در برخی استان‌های کشور از میانگین کشوری پایین‌تر است؛ به طور مثال، نسبت پرستار به تخت‌های بیمارستانی استان خوزستان ۰٫۶ و برخی مناطق استان سیستان‌وبلوچستان ۰٫۵ و استان بوشهر نیز ۰٫۷ است». او گفت: «آموزش و ارائه خدمات در سال ۱۳۶۵ با یکدیگر ادغام شد؛ چراکه کشور در زمینه پزشکی و به شکل خاص در دیگر گروه‌ها بسیار کمبود داشت. در آن بازه زمانی، دو بیمارستان در کشور فعالیت می‌کردند؛ به نحوی که بیمارستان‌های آموزشی تحت نظر وزارت علوم و بیمارستان‌های درمانی نیز زیر نظر وزارت بهداری بودند. کشور به منظور جبران نیروی مورد نیاز کشور از پزشکان خارجی بهره می‌گرفت و پیش از انقلاب نیز از ظرفیت پرستاران خارجی استفاده می‌کردیم.